

Landscape Character Analysis in Rural Areas “Sample of Kastamonu Gököy and Its Surroundings”

Sevgi Öztürk^{1,a,*}, Özge Vural^{1,b}, Kaan Meydan^{1,c}

¹Landscape architecture, Faculty of Engineering and Architecture, Kastamonu University, 37150 Kastamonu, Turkey

*Corresponding author

ARTICLE INFO	ABSTRACT
<p><i>Research Article</i></p> <p>Received : 01/04/2020 Accepted : 05/06/2020</p> <p>Keywords: Landscape character analysis Landscape character type Landscape planning Kastamonu-Gököy Geographic Information</p>	<p>The planning and management of landscapes have been reviewed in the European Landscape Convention (ELC) and the need to identify landscape character areas has been emphasized. The determination of Landscape Character Types (LCT) at the local level is of great importance in order to ensure sustainable development in rural areas, correct management of the shelter values and determination of usage strategies. In this study, which aims to evaluate rural settlements with character determination and sustainability approach, the landscape variables of Kastamonu-Gököy settlement and its immediate surroundings are mapped and analysed with Landscape Character Analysis (LCA) approach. For this purpose, the geology, large soil groups, geomorphology, slope groups, are a usage maps of the area were digitized with Geographic Information Systems software and character types were determined by synthesizing them. As a result of the study, 133 landscape character types were determined. It is thought that the acquired character types will serve as a base in rural planning and landscape management studies carried out at the national and local level and will contribute to the formation of landscape policies.</p>

Türk Tarım – Gıda Bilim ve Teknoloji Dergisi, 8(8): 1720-1725, 2020

Kırsal Alanlarda Peyzaj Karakter Analizi “Kastamonu-Gököy ve Yakın Çevresi Örneği”

MAKALE BİLGİSİ	ÖZ
<p><i>Araştırma Makalesi</i></p> <p>Geliş : 01/04/2020 Kabul : 05/06/2020</p> <p>Anahtar Kelimeler: Peyzaj karakter analizi Peyzaj karakter tipi Peyzaj planlama Kastamonu-Gököy Coğrafi Bilgi</p>	<p>Peayajların planlanması ve yönetimi konuları Avrupa Peyzaj Sözleşmesi (APS)'nde gözden geçirilmiş ve peyzaj karakter alanlarının belirlenmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. Kırsal alanlarda sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması, kaynak değerlerinin doğru yönetimi ve kullanım stratejilerinin belirlenebilmesi için yerel düzeyde Peyzaj Karakter Tip (PKT)'lerin belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Kırsal yerleşimlerin karakter tespiti ve sürdürülebilirlik yaklaşımı ile değerlendirilmesini amaçlayan bu çalışmada Kastamonu-Gököy yerleşiminin ve yakın çevresinin sahip olduğu peyzaj değişkenleri haritalandırılarak, Peyzaj Karakter Analizi (PKA) yaklaşımı ile incelenmiştir. Bu amaçla, alana ait jeoloji, büyük toprak grupları, jeomorfoloji, eğim grupları ve alan kullanımı haritaları Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) yazılımı ile sayısallaştırılmış ve sentezlenerek karakter tipleri belirlenmiştir. Çalışma sonucunda 133 adet peyzaj karakter tipi tespit edilmiştir. Elde edilen karakter tiplerinin ülkesel ve yerel düzeyde gerçekleştirilen kırsal planlama ile peyzaj yönetimi çalışmalarında altlık görevi göreceği ve peyzaj politikalarının oluşturulmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.</p>

^a sozturk@kastamonu.edu.tr

^b <http://orcid.org/0000-0002-3383-7822>

^c zgevrl@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0001-7523-7553>

^c meydan453@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0003-1211-1288>

Giriş

Günümüzde kentleşmenin dışında kalan yerleşimler olarak kabul edilen kırsal alanlar, demografik olarak nüfus yoğunluğunun düşük olduğu bölgelerdir. 18 Mart 1924 tarihli, 442 Sayılı Köy Kanununa göre kırsal yerleşimler; “nüfusu 2000’den az olan taşınır ve taşınmaz doğal ve kültürel varlıkları olan yerleşim birimleridir” (Görmüş ve Oğuz, 2013). Kırsal alanlar, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yanı sıra yaşamın getirdiği ekonomik faaliyetleri de içeren, toplumsal birlik içinde fayda sağlayan mekansal bileşimlerdir (Çubuk, 1985). Kırsal peyzaj ise kent yaşamı dışında kalan, doğaya daha yakın insan faaliyetlerinin oluşturduğu sosyo-kültürel yaşam alanlarıdır (Dirik, 2005; Özhanç, 2014). Kırsal peyzajlar temelde kentsel alanlar ile doğal alanlar arasında tampon bölge görevi görürler. Ayrıca tarımsal faaliyetler, hayvancılık, endüstri, ekoturizm ve rekreasyon gibi kültürel faktörler ile bitki örtüsü, yaban hayatı ve korunan alanlar gibi doğal faktörleri de bir arada barındırırlar (Koç ve Şahin, 1999; Köse, 2016).

Peyzajın tanımı APS’ye göre, “insanlar tarafından algılandığı şekli ile özellikleri insan veya doğal faktörlerin etkileşimi ve faaliyeti sonucu oluşan alanlardır” (Avrupa Konseyi, 2000; Resmi Gazete, 2003; Cengiz ve ark., 2017). Belirli bir peyzajı çevresinden ayıran veya farklı kılan özelliklerinin tümü o peyzajın karakterini meydana getirmektedir (Anonymous, 2006; Çetinkaya ve Uzun, 2014; Şahin ve ark., 2014). Peyzajın karakteristiği, doğal ve kültürel özelliklerin yanı sıra görünürlük, tarihsel gelişim süreci gibi peyzajı oluşturan özgün elemanların çeşitliliği ile toplumsal ve sosyolojik özelliklerden de etkilenmektedir (Jessel, 2006). Peyzaj karakter tipi; topografya, hidroloji ve vejetasyon gibi doğal özellikler ile yerleşim, tarım ve altyapı gibi kültürel özellikler bakımından benzer olan çeşitli büyüklüklerdeki alanların belirli bir hiyerarşik düzene göre sentezlenmesi ile belirlenmektedir (Şahin ve ark., 2014). Diğer bir tanıma göre peyzaj karakter tipi; form, biçim, renk ve doku gibi peyzaj özelliklerinin benzer arazi türleri ve arazi örtüsü ile bir araya gelerek oluşturduğu görsel parametrelerdir (Anderson, 1979; Erdoğan, 2014). Doğada homojen veya heterojen biçimde bulunmalarının yanında farklı bölgelerde ve coğrafik koşullarda açık arazileri, sınırlandırılmış peyzaj alanlarını, kırsal peyzajları, meraları, vadileri ve dağlık alanları meydana getirebilmektedirler (Van Eetvelde ve Antrop, 2009; Erdoğan, 2014). Peyzaj Karakter Analizi (PKA) ise peyzajların yönetilmesi, geliştirilmesi ve korunması amacıyla değerlendirilen, peyzaj karakterlerinin işlevi bakımından planlama ve yönetim odağında gerçekleştirilen analizler bütünüdür (Swanwick, 2002; Şahin ve ark., 2014). Bu kapsamda analiz, öne çıkan peyzaj karakterlerinin benzer özellikteki alanlarda birleştirilmesi ve peyzaj bileşenlerine göre haritalandırılması şeklinde gerçekleştirilir (Mücher ve ark., 2005; Wascher, 2005; Swanwick, 2006; Kim ve Pauleit, 2007; Uzun ve ark., 2012). PKA ile karakter alanlarının birbirleri üzerine olan etkilerinin önceden tahminlerinin yapılması ve bu tahminlerle oluşacak etkilerin belirlenmesi sağlanmaktadır (Swanwick, 2004; Frank ve ark., 2012; Görmüş, 2012). Peyzajın bu şekilde sınıflandırılması ile doğal ve kültürel peyzaj özelliklerinin entegrasyonunun mekansal kullanıma etkilerinin yanı sıra tarihi, geleneksel ve ekonomik faktörlerin de bir arada analiz edilmesine dayanmaktadır. Bu bağlamda PKA ulusal, bölgesel ve lokal ölçekte plan

kararlarının hazırlanmasına ve peyzaj karakterlerinin korunmasına katkı sağlamaktadır (Atik ve Ortaçesme, 2010).

Çalışmanın amacı, APS’nin bir yükümlülüğü olan ülke peyzajlarının tanımlanması ve karakterlerinin belirlenmesi çalışmalarına bir yenisini ekleyerek fayda sağlamaktır. Bu doğrultuda; coğrafik yapı bakımından ovayı andıran, taban suyunun yüksek olduğu vadi tabanı özelliği gösteren ve askeriye, fidanlık, tarım alanı, kavaklık, makilik-fundalık, endüstri alanı ve yerleşim alanı olmak üzere çeşitli alan kullanımlarını bir arada bulunduran kompleks kırsal bir yerleşke olan Kastamonu İli Merkez İlçesine bağlı Gölköy yerleşkesi çalışma alanı olarak seçilmiştir. Peyzaj karakter tipleri haritasının hazırlanması ile lokal ölçekte kırsal kullanım stratejilerinin oluşturulmasına katkı sağlanarak karmaşık alan kullanımı yapısının önüne geçilmesi ve kaynak değerlerinin korunmasına yardımcı olunması hedeflenmiştir. Buna yönelik doğal ve kültürel verilerin sistematik bir şekilde işlenmesi için CBS ortamında haritalama işlemleri yapılmıştır. Verilerden elde edilen haritalar üzerinde gerekli sınıflandırmalar yapılarak peyzaj karakter tipleri belirlenmiş, PKA’nın yapılması amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem

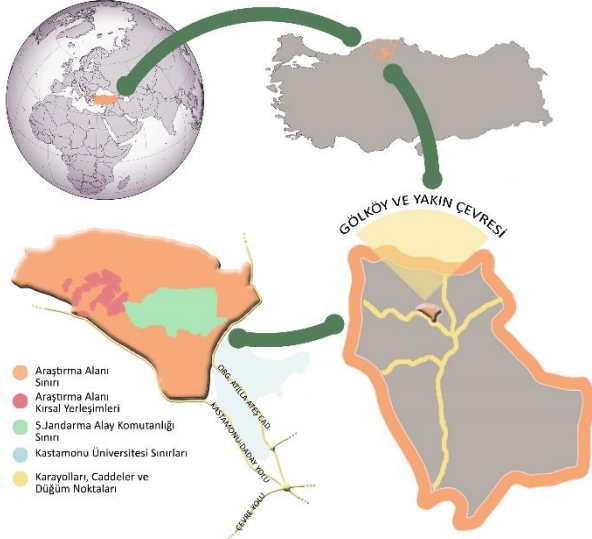
Materyal

Çalışma alanı Kastamonu İli Merkez İlçesi’ne bağlı bir köy olan Gölköy yerleşimi ve yakın çevresidir. Köy, il merkezinin 12 km kuzeybatısında, Kuzeykent Mahallesi’ne 5 km uzaklıkta yer almakta ve 790 hektar alanı kaplamaktadır (Şekil 1). Ayrıca, Kastamonu Üniversitesi Kampüsü sınırlarına da oldukça yakındır. TÜİK 2018 yılı verilerine göre Gölköy’ün yerleşik nüfusu 1799 olup, köy sınırları içinde bulunan 5. Jandarma Alay Komutanlığı ve ikincil (yazlık ev, çiftlik evi vb.) konutlar bu rakama dahil değildir. Köyün güneyinden Kastamonu-Daday yolu geçmekte ve bu yol D-765 karayoluna bağlanmaktadır. Gölköy’ün çevre köyleri olan; Sarıömer, Emirler, Numanlar ve Subaşı’ndan da karayolu ve tali yollar ile köye ulaşım sağlanabilmektedir.

Köy, 800 yılı aşkın süredir yerleşim yeridir. “Gölköy” ismi alanın geçmişinde coğrafik yapısının göl olmasından gelmektedir. Köyün taban suyu seviyesi 4,5-5 m seviyelerine kadar çıkabilmektedir. II. Dünya Savaşı’ndan sonra Almanya’dan gelen uzmanlar tarafından köyde bulunan göl drene edilmiş ve büyük bir alanda fidanlık kurulmuştur. Kurulan drenaj sistemi günümüzde hala çalışır durumdadır, fidanlık ise Gölköy Orman Fidanlığı Şefliği olarak faaliyete devam etmektedir. Köyden geçen Daday Çayı’nın hidrojeolojik yapısını oluşturan Daday Çayı Alt Havzası köy sınırlarını da kapsamaktadır. 1206 yılında Şeyh Ahmet isimli zat tarafından inşa edilen ve ilin en eski dini yapılarından olan Şeyh Ahmet Camii ve Türbesi geçirdiği çeşitli restorasyonlar sayesinde günümüze kadar ulaşabilmiştir (Tanrısever ve ark., 2019).

Araştırma alanında Cumhuriyetin ilanı ile 1939 yılında Köy Enstitüsü kurulmuş ve okuryazarlık, cebir, ziraat, sağlık vb. alanlarda eğitimler verilmiştir. Köy Enstitüsü 1955 yılından sonra Göl Öğretmen Okulu olarak hizmetine devam etmiştir. Bu alan günümüzde köyde bulunan 5. Jandarma Alay Komutanlığı sınırlarında yer almaktadır

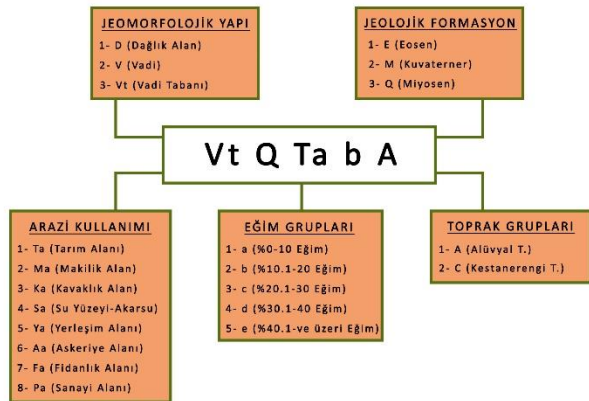
(Eser, 2012). Köydeki mevcut yapıların %80'i yöre halkına aittir ve pek çoğu ikincil konut olarak kullanılmaktadır. Bu yapıların bir kısmında geleneksel yerleşim dokusunda bozulmalar olsa da tescilli olanları aslına uygun bir şekilde korunmaktadır. Köyde yeme-içme, rekreasyon (binicilik, atv ve bisiklet turları, yüzme vb.) ve konaklama aktivitelerinin gerçekleştirilebileceği tesislerinin yansira endüstri faaliyeti olarak parke taşı fabrikası yer almaktadır.

Şekil 1. Çalışma alanının coğrafi konumu (Orijinal 2020)
Figure 1. Geographical location of the study area (Original, 2020)

Şekil 2. Çalışmanın yöntem akış şeması (Orijinal, 2020)
Figure 2. Method flow chart of study (Original, 2020)

Şekil 3. Peyzaj karakter değişkenlerinin kodlama sistemi (Wascher, 2005)
Figure 3. Coding system of landscape variables (Wascher, 2005)

Yöntem

Çalışmada PKA yöntemi, Swanwick (2002), Müncher ve ark. (2005), Wascher ve ark. (2005)'in yaklaşımları ve kavramlarından faydalanılarak, Şahin ve ark. (2014)'ün belirlemiş olduğu PKAD Ölçek Hiyerarşisi Düzey 3 ölçeğine göre uygulanmış ve üç aşamada gerçekleştirilmiştir (Şekil 2).

İlk aşamada araştırmanın konusuna ilişkin ulusal ve uluslararası literatür taramaları yapılmış, arazi sömürü ile çalışma alanının yerinde gözlemlenmesi ve envanterinin oluşturulması sağlanmıştır. İkinci aşamada araştırma alanına ilişkin temel veriler; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü (1993)'den elde edilen arazi varlığı haritası, Kastamonu İl Özel İdaresi (2017)'den elde edilen arazi kullanımı ve topografik yapı, DSİ (2017)'den elde edilen hidrolojik yapı, Maden Teknik ve Arama Genel Müdürlüğü Veritabanı (2019)'ndan elde edilen jeolojik yapı temin edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda peyzaj değişkenleri bir CBS yazılımı olan ArcGIS 10.2 veri tabanına işlenmiştir. Veri seti oluşturulan değişkenlerin karakter tiplerinin sınıflandırmasının yapılabilmesi için harflerle kodlama sistemi oluşturulmuştur (Şekil 3). Daha sonra elde edilen haritalar peyzaj metrikleri (parametrik yöntem) kullanılarak sentezlenmiş ve araştırma alanına ilişkin peyzaj karakter tipleri haritası elde edilmiştir. Bu aşamada araştırma alanının iklim özelliklerinin yerel ölçekte değişiklik göstermemesi sebebiyle iklim verileri kullanılmamıştır. Son aşamada ise peyzaj karakter tipleri haritasının yorumlanması ile araştırma alanına ilişkin PKA yaklaşımı geliştirilmiştir. Analiz sonucunda araştırma alanının mevcut karakteri bilimsel dayanaklarla belirlenmiştir.

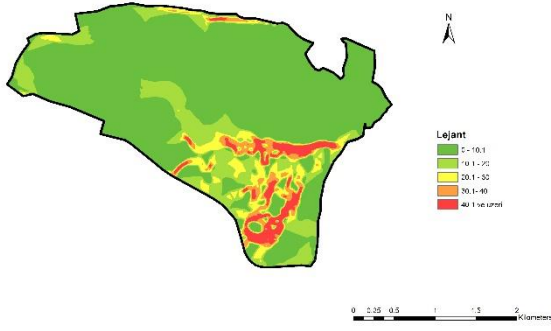
Bulgular

Çalışma alanına ilişkin peyzaj karakter tiplerinin belirlenmesi amacıyla peyzaj değişkenlerinin analizleri yapılmıştır. Bu analizlerin içeriği ve elde edilen bulguları aşağıda verilmektedir.

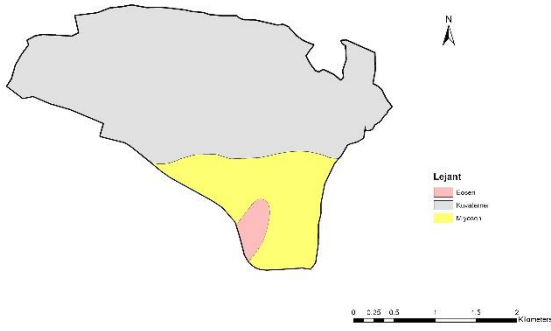
Çalışma alanının %87'si eğimin az olduğu alanlardan oluşmaktadır. Özellikle vadi tabanının bulunduğu, %0-10 eğim derecesinin olduğu düz ve düze yakın alanların büyük çoğunluğunu kapsamaktadır. Fakat alanın güneyinde eğim derecesi %40 ve üzeri'ne kadar çıkmakta, çok dik alanlara da rastlanmaktadır (Şekil 4). Çizelge 1'de çalışma alanındaki eğim gruplarının alansal dağılımları ve yüzde oranları verilmiştir.

Gölköy ve yakın çevresinde, Eosen, Miyosen ve Kuvaterner Formasyonları olmak üzere 3 farklı formasyon tanımlanmıştır. Vadi tabanının bulunduğu eğimin az olduğu bölgede kuvaternerformasyon bulunurken, güneyde eğim derecesinin arttığı dağlık alanda ise miyosen ve eosen formasyonları yer almaktadır (Şekil 5). Çizelge 2'de jeolojik formasyonların alansal dağılımları ve yüzde oranları verilmiştir.

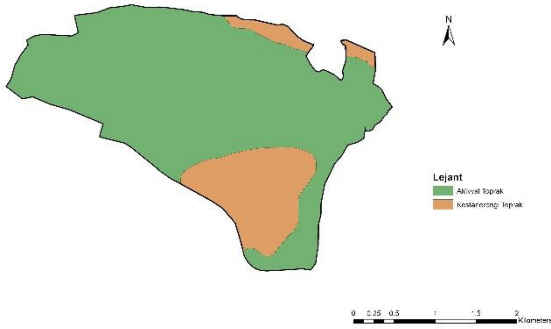
Çalışma alanında Alüvyal ve Kestanerengi toprak olmak üzere iki farklı toprak grubu yer almaktadır (Şekil 6). Alüvyal toprak grubu 637 hektar alan kaplamakta iken, kestanerengi toprak grubu 153 hektar alan kaplamaktadır. Alanda %81 gibi büyük bir yüz ölçümüne sahip olan alüvyal toprak grubu I. Sınıf arazi yetenek sınıfında hiç veya çok az derecede erozyona sahiptir. Kestanerengi toprak grubu ise II. Sınıf arazi yetenek sınıfında orta derecede erozyona sahiptir. Çalışma alanının tamamı toprak verimliliği açısından oldukça zengindir. Çizelge 3'de toprak gruplarının alansal dağılımları ve yüzde oranları verilmiştir.

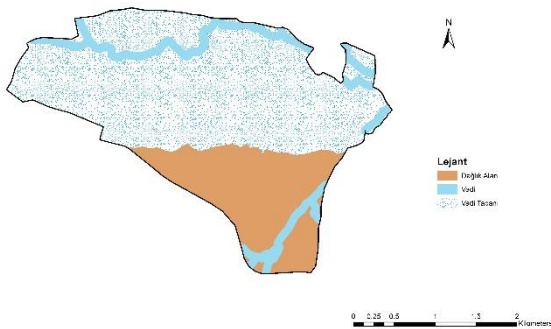
Şekil 4. Çalışma alanının eğim durumu (Orijinal, 2020)
Figure 4. Slope of the study area map (Original, 2020)

Şekil 5. Çalışma alanının jeolojik yapısı (Orijinal, 2020)
Figure 5. Geological structure map of the study area (Original, 2020)

Şekil 6. Çalışma alanının büyük toprak grupları haritası (Orijinal, 2020)
Figure 6. Large soil groups map of the study area (Original, 2020)

Şekil 7. Çalışma alanının jeomorfolojik yapı haritası (Orijinal, 2020)
Figure 7. Geomorphological structure map of the study area (Original, 2020)

Çizelge 1. Eğim gruplarının alansal dağılımları ve yüzde oranları
Table 1. Areal distribution and percent age rates of slope groups

Eğim Grupları	Alan (ha)	Yüzde (%)
% 0-10	571	72
% 10.1-20	117	15
% 20.1-30	45	6
% 30.1-40	26	3
% 40.1 ve üzeri	31	4
Toplam	790	100

Çizelge 2. Jeolojik formasyonların alansal dağılımları ve yüzde oranları
Table 2. Areal distribution and percent age rates of geological formations

Formasyon	Alan (ha)	Yüzde (%)
Eosen	19	2
Miyosen	163	21
Kuvaterner	608	77
Toplam	790	100

Çizelge 3. Toprak gruplarının alansal dağılımları ve yüzde oranları
Table 3. Areal distribution and percent age rates of soil groups

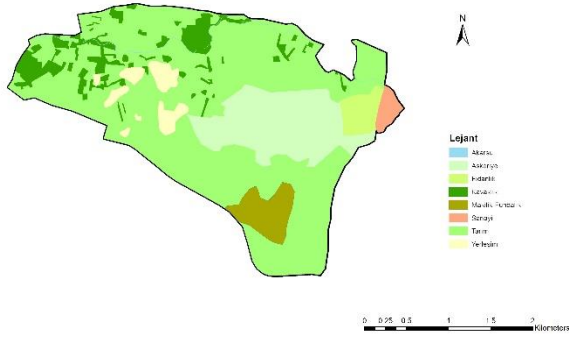
Toprak Grupları	Alan (ha)	Yüzde (%)
Alüvyal T.	637	81
Kestanerengi T.	153	19
Toplam	790	100

Çizelge 4. Jeomorfolojik yer şekillerinin alansal dağılımları ve yüzde oranları
Table 4. Areal distributions and percent age rates of geomorphological and forms

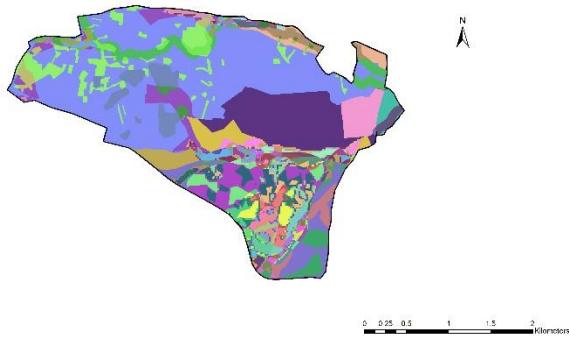
Yer Şekilleri	Alan (ha)	Yüzde (%)
Vadi Tabanı	519	66
Vadi	77	10
Dağlık Alan	194	24
Toplam	790	100

Alanın jeomorfolojik yapısı vadi tabanı, vadi ve dağlık alan olmak üzere üç yapı şeklinde incelenmiştir (Şekil 7). Vadilerden geçen akarsuların bulunduğu ve taban suyunun oldukça yüksek olduğu vadi tabanı 519 hektar ile alanda oldukça büyük bir yüz ölçümüne sahiptir. Vadi tabanı, akarsuyun akıntıyla yamaçları aşındırması ile genişleyerek büyük tarım topraklarını oluşturur. Akarsu yataklarının aşındırması ile oluşan eğimli oluk biçiminde derin çukurlar olan vadiler, 77 hektar alan kaplamaktadırlar. Çevresine göre daha yüksek rakımlarda yer alan, yamaçlardan, sırtlardan ve tepelerden oluşan dağlık alan 194 hektar büyüklüğündedir. Çizelge 4'de jeomorfolojik oluşumların alansal dağılımları ve yüzde oranları verilmiştir.

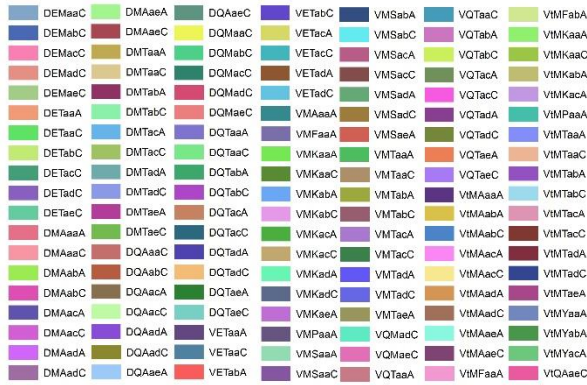
Çalışma alanında tarım alanı, yerleşim alanı, kavaklık alan, makilik ve fundalıklar, askeriye alanı, fidanlık alanı, endüstri alanı ve su yüzeyi olmak üzere 8 farklı kullanım bulunmaktadır (Şekil 8). Bunlardan en fazla alanı 508 hektar ile tarım alanları, sonrasında 127 hektar alan ile askeriye, 61 hektar alan ile kavaklık, 33 hektar alan ile makilik ve fundalık, 28 hektar alan ile yerleşim, 21 hektar alan ile fidanlık ve 10 hektar alan ile endüstri alanı kaplamaktadır. Çizelge 5'de alan kullanımlarının alansal dağılımları ve yüzde oranları verilmiştir.

Şekil 8. Çalışma alanının alan kullanım haritası (Orijinal, 2020)
Figure 8. Area usage map of the study area (Original, 2020)

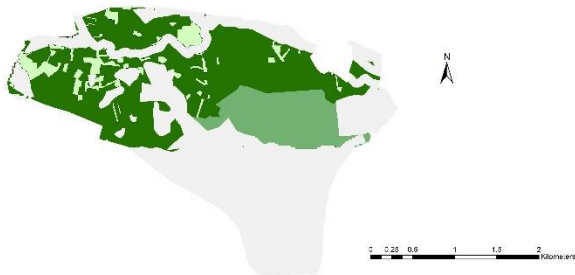

Şekil 9. Çalışma alanının karakter tipleri haritası (Orijinal, 2020)
Figure 9. Character types map of the study area (Original, 2020)

Şekil 10. Çalışma alanının peyzaj karakter tipleri lejantı (Orijinal, 2020)

Figure 10. Landscape character types legend of the study area (Original, 2020)

Şekil 11. Çalışma alanının baskın peyzaj karakter tipleri haritası (Orijinal, 2020)

Figure 11. Dominant landscape character types map of the study area (Original, 2020)

Çizelge 5. Alan kullanımlarının alansal dağılımları ve yüzde oranları

Table 5. Areal distributions and percent age rates of field uses

Yer Şekilleri	Alan (ha)	Yüzde (%)
Akarsu (Su Yüzezi)	2	0,3
Askeriye	127	16
Fidanlık	21	3
Kavaklık	61	8
Makilik-Fundalık	33	4
Endüstri	10	1,6
Tarım	508	63,7
Yerleşim	28	3,4
Toplam	790	100

Çizelge 6. Baskın özellik gösteren karakter tiplerinin alansal dağılımları ve yüzde oranları

Table 6. Areal distributions and percent age rates of dominant character types

	PKT	Açıklama	A	Y
1	VtMTaaA	Kuvaternerformasyon üzerinde alüvyal topraklara sahip, vadi tabanında, %0-10 eğim aralığında tarım peyzajı	267	34
2	VtMAaaa	Kuvaternerformasyon üzerinde alüvyal topraklara sahip, vadi tabanında, %0-10 eğim aralığında askeriye alanı	87	11
3	VtMKaaa	Kuvaternerformasyon üzerinde alüvyal topraklara sahip, vadi tabanında, %0-10 eğim aralığında kavaklık peyzajı	40	5

PKT: Peyzaj Karakter Tipi, A: Alan (ha), Y: Yüzde (%)

Peyzaj değişkenlerinin çakıştırılması ile 133 adet poligon elde edilmiştir. Elde edilen poligonların her biri peyzaj karakter tipini oluşturmaktadır (Şekil 9). Peyzaj karakter tiplerine ait lejant Şekil 10'da verilmiştir.

Elde edilen peyzaj karakter tipleri haritası incelendiğinde baskın özellik gösteren karakter tipleri Şekil 11'de, baskın karakter tiplerinin alansal dağılımları ve yüzde oranları ise Çizelge 6'da verilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Çalışma alanı ülke ve bölge ölçeğinde oldukça değerli sosyo-kültürel kaynak değerleri bulunan, peyzaj değeri yüksek, rekreasyonel yönden odak noktası olma potansiyeline sahip, tarımsal açıdan üretici yönü zengin, alan kullanımı bakımından çok yönlü, kompleks bir kırsal kullanım alanıdır. Alan yönetimi açısından büyük öneme sahip olan karakter alanlarının belirlenmesi bundan sonra gerçekleştirilecek olan çalışmalar için altlık görevi görecek ve peyzaj politikalarının oluşturulmasına katkı sağlayacaktır.

Çalışma sonucunda Gököy ve yakın çevresi için 133 adet PKT elde edilmiştir. PKA analizi ile çalışma alanı içinde en küçük peyzaj tiplerine dahi ulaşılmıştır. Elde edilen veriler sayesinde, bölgesel ve yerel düzeyde kaynak değerlerinin kullanımına yönelik en doğru planlama kararlarının alınması sağlanabilecektir. Özellikle, karar verici mekanizmalar için planlama konusunda aydınlanamayan noktalara açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Bu da çalışmanın yol gösterici niteliğini ortaya koymaktadır.

Daday Çayı ve diğer akarsu alanlarının oluşturduğu su yüzeyleri alan içerisinde dikkat çekmektedir. İlin en eski dini yapılarından olan Şeyh Ahmet Camii ve Türbesi tarihi ve arkeolojik yönden alanın potansiyelini artırıcı niteliktedir. Tarımsal açıdan verimi oldukça yüksek arazilere sahip olan alan, yazlık ve çiftlik evi olarak kullanılan birçok ikincil konuta da ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca askeriye ve orman fidanlığı gibi çeşitli kamusal kullanımlara sahiptir. Rekreasyonel aktivitelerin gerçekleştirildiği tesislerin yanı sıra endüstri faaliyeti olarak parke taşı fabrikası yer almaktadır. Kaynak değerlerinin korunması, sürdürülebilir planların oluşturulması ve bozulan peyzaj deseninin düzeltilmesi amacıyla alanın bu kompleks kullanım yapısının kırsal kullanım stratejileri yardımıyla çözümlenmesi gerekmektedir. Verilen kararlar doğrultusunda stratejik açıdan optimum fayda sağlayan kullanımlara yönelim gösterilir ise sürdürülebilir kalkınmaya gereken katkı sağlanmış olacaktır. Sonuç olarak peyzaj planlama ve peyzaj yönetimi açısından oldukça yüksek niteliği bulunan Gölköy ve yakın çevresi için oluşturulan karakter haritasıyla büyük bir eksiklik giderilmiş, ülke peyzajının tanımlanması açısından önemli bir adım daha atılmıştır.

Kaynaklar

- Anderson P F. 1979. Analysis of Landscape Character for Visual Resource Management, US Forest Service, Research and Development Tree Search, Incline Village, Nev., April, 23-25.
- Anonymous 2006. Ningaloo Coast Visual Landscape Study, Blowholes, Red Bluff, Gnaraloo Bay, Warroora and Coral Bay, Ningaloo Sustainable Development Office, 49.
- Atik M, Ortaççeşme V. 2010. Peyzaj Karakter Analizi Yöntemi ile Antalya Side Bölgesi Kültürel Peyzajlarının Karakter Analizi. TÜBİTAK Araştırma Projesi, 96.
- Cengiz B, Cengiz C, Dağlı PK. 2017. Üniversite Öğrencileri Açısından Kentsel Kültürel Peyzajlarda Karakter ve Algı Değişimi: Bartın, Amasra, Safranbolu. Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 17: 45-56.
- Çetinkaya G, Uzun O. 2014. Peyzaj Planlama. Birsen Yayın Dağıtım Ltd. Şti, İstanbul.
- Çubuk M. 1985. Türkiye’de Kentleşme Süreci ve Kırsal Alan Sorunları Kolokyumu. MSÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınları
- Dirik H. 2005. Kırsal peyzaj (Planlama ve Uygulama İlkeleri). İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları, 459-486.
- Erdoğan A. 2014. Peyzaj Karakter Analizi: Artvin Şavşat İlçesi Örneği. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, 215.
- Eser G. 2012. Kastamonu-Göl Eğitimci Kursu’nun 1940 Yılı Faaliyetleri. Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları, 11, 91-117.
- Frank S, Fürst C, Koschke L, Makeschin F. 2012. A contribution towards a transfer of the ecosystem service concept to landscape planning using landscape metrics. Ecological Indicators, 21: 30-38.
- Gazete R. 2003. Avrupa Peyzaj Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun. Resmi Gazete, Tarih, 10, 2003.
- Görmüş S. 2012. Korunan alanlarda peyzaj karakter analizi: Kastamonu-Bartın Küre Dağları Milli Parkı Örneği. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 291.
- Görmüş S, Oğuz D. 2013. Kırsal Yerleşim ve Korunan Alan Arasındaki Etkileşimin Değerlendirilmesinde Peyzaj Karakter Analizinin Rolü: Kapısuyu Havzası Örneği. AÜZF Tarım Bilimleri Dergisi, 19.
- Jessel B. 2006. Elements, Characteristics and Character-Information Functions of Landscapes in Terms of Indicators. Ecological Indicators, 6: 153-167.
- Kim KH, Pauleit S. 2007. Landscape Character, Biodiversity and Land Use Planning: The Case of Kwangju City Region, South Korea. Land Use Policy, 24: 264-274.
- Koç N, Şahin Ş. 1999. Kırsal Peyzaj Planlaması. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ders Kitabı, 463.
- Konseyi A. 2000. Avrupa Peyzaj Sözleşmesi. Avrupa Konseyi Arşivi, Strazburg.
- Köse Y. 2016. Kırsal Yerleşim Peyzaj Karakter Analizi ve Değerlendirilmesi: Ankara-Çankaya İlçesi Evciler Mahallesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 169.
- Martin J. 2006. Landscape Character Assessment (LCA) in Ireland: Baseline Audit and Evaluation. Heritage Council.
- Mücher CA, Klijn JA, Wascher DM, Schaminee JHJ. 2005. A New European Landscape Classification (LANMAP): A Transparent, Flexible and User-Oriented Methodology To Distinguish Landscapes. Ecological Indicators, 10: 87-103.
- Özhancı E. 2014. Kırsal Alanlarda Ekolojik Temelli Görsel Peyzaj Karakter Analizi: Bayburt Örneği. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum, 340.
- Pedrolil GBM, Van Elsen Th, Van Mansvelt JD. 2007. Values of rural landscapes in Europe: inspiration or by-product?. NJAS, 54-4.
- Swanwick C. 2002. Landscape character assessment: Guidance for England and Scotland, The Country Side Agency and Scottish Natural Heritage, England.
- Swanwick C. 2004. The assessment of country side and landscape character in England: an overview. In: Bishop, K., Philipps, A. (Eds.), Countryside Planning. New Approaches to Management and Conservation. Earthscan, 109-124.
- Swanwick C. 2006. The Role of Landscape Character Assessment in ‘Farming, Forestry and the National Heritage – Towards a more Integrated Future’. Davison, R. And Galbraith, C. (Eds) The Stationery Office, Edinburgh.
- Şahin Ş, Perçin H, Kurum E, Uzun O, Bilgili BC. 2014. Bölge-alt bölge (il) ölçeğinde peyzaj karakter analizi ve değerlendirmesi ulusal teknik kılavuzu. Müşteri Kurumların TC İçişleri Bakanlığı, TC Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve TC Orman ve Su İşleri Bakanlığı olduğu, TC Ankara Üniversitesinin Yürütücü Kuruluş olduğu ve TÜBİTAK KAMAG, 1007.
- Tanrısever C, Pamukçu H, Saraç Ö. 2019. Kastamonu Efsaneleri. Detay Yayıncılık.
- Tülek B, Atik M. 2017. Determination of landscape character areas in case of Çankırı, İlgaz Region Devrez Lower-Basin. Mediterranean. Agricultural Sciences, 30: 197-204.
- Uzun O, İlke EF, Çetinkaya G, Erduran F, Açıksoz S. 2012. Peyzaj Planlama: Konya İli Bozkır-Seydişehir-Ahırılı-Yahhüyük İlçeleri ve Suğla Gölü Mevkii Peyzaj Yönetimi Koruma ve Planlama Projesi. Prof. Dr. Osman Uzun (Editör), TC. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Ankara, (175 sayfa).
- Van Eetvelde V, Antrop M. 2009. A Stepwise Multi-Scaled Landscape Typology and Characterisation for Trans-Regional Integration, Applied On The Federal State Of Belgium. Landscape and Urban Planning, 91, 160-170.
- Wascher DM. 2005. European Landscape Character Areas. Typologies, Cartography and Indicators for the Assessment of Sustainable Landscapes. Landscape Europe.
- Wascher DM. (ed). 2005. European Landscape Character Areas, Typologies, Cartography and Indicators for the Assessment of Sustainable Landscapes. Final Project Report as Deliverable From the EU’s Accompanying Measure Project European Landscape Character Assessment Initiative (ELCAI), Funded Under the 5th Framework Programme on Energy, Environment and Sustainable Development, 1254, 150.
- Yılmaz S, Yılmaz H. 2000. Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Kullanımında Ekolojik Planlama ve Erzurum Örneği. Ekin Dergisi, 12: 77-81.